

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра методів соціологічних досліджень

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана соціологічного факультету

В'ячеслав НІКУЛІН

2024 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Agile методологія у дослідницьких та маркетингових проєктах

рівень вищої освіти — перший (бакалаврський)

спеціальність — 054 – Соціологія

освітньо-професійна програма — Соціально-політичні та маркетингові дослідження

вид дисципліни — за вибором

факультет — соціологічний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою соціологічного факультету. Протокол № 9, від 26. 06. 2024 р.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Даниленко Ігор Віталійович, старший викладач кафедри методів соціологічних досліджень

Програму схвалено на засіданні кафедри методів соціологічних досліджень
Протокол № 12 від 24. 06. 2024 р.

Завідувач кафедри
методів соціологічних досліджень

Ірина Кузіна

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової)
програми Соціально-політичні та маркетингові дослідження

Гарант освітньої програми
«Соціально-політичні та
маркетингові дослідження»

Олена МУРАДЯН

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету. Протокол № 8 від 24. 06. 2024 р.

Голова методичної комісії

Юлія Сорока

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Agile методологія у дослідницьких та маркетингових проєктах» складена відповідно до рівня вищої освіти підготовки студентів — перший (бакалаврський), з спеціальності 054 – Соціологія та освітньої програми «Соціально-політичні та маркетингові дослідження».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є застосування принципів і технік гнучкої методології (Agile) у соціологічних та маркетингових дослідженнях.

Програма навчальної дисципліни складається з **8 тем**.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1 **Метою** викладання навчальної дисципліни «Agile методологія у дослідницьких та маркетингових проєктах» є надання студентам знань і навичок щодо методів, процедур і технік планування та управління дослідницькими проєктами із застосуванням гнучкої методології.

1.2 **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Agile методологія у дослідницьких та маркетингових проєктах» є формування у студентів 1) уявлення про Agile-методологію, її основні ідеї, принципи, відмінності від інших підходів; 2) знань про управління проєктами, навичок конкретних технік проєктної діяльності; 3) вміння застосовувати принципи гнучкої ідеології в розробці дослідницьких проєктів.

1.3. **Кількість кредитів** – 4

1.4 **Загальна кількість годин** — 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й	5-й
Лекції	
32 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	4 год.
Навчання організовано за допомогою платформи Google Classroom	
Самостійна робота	
56 год.	106 год.
Контрольні роботи: 2	
Вид контролю: залік	

1.6 Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

- особливості Agile-методології;
- методи і техніки застосування принципів Agile у дослідницьких проєктах.

вміти:

- застосовувати різні методологічні підходи відповідно до мети та завдань дослідження;
- розробляти проєкти соціологічних та маркетингових досліджень, що ґрунтуються на принципах Agile;
- організовувати командну роботу в дослідницькому проєкті.

Відповідно до освітньо-професійної програми навчання студентів курс сприятиме формуванню наступних загальних (ЗК) та спеціальних (СК) компетентностей:

ЗК 08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

СК 03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК 06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців.

Відповідними програмними результатами навчання є здатність студентів:

ПРН 01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.

ПРН 03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.

ПРН 04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

ПРН 08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.

ПРН 11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.

ПРН 13. Відтворювати факти (дати, події, принципи й закономірності суспільного розвитку), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, робити висновки, аргументувати свої думки.

2. Виклад змісту навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ЗНАЙОМСТВО З AGILE

Тема 1. Вступ до Agile методології

Основи Agile методології, її принципи та цінності. Основні постулати Agile Manifesto, що визначають гнучкість, адаптивність та орієнтацію на цінність для клієнта. Розгляд того, як Agile підхід сприяє ефективній роботі команд, забезпечуючи швидке реагування на зміни вимог та умов проекту. Знайомство з тим, як Agile трансформує управління проектами, фокусуючись на постійній інтеграції та швидкому випуску продуктів. Виникнення та розвиток Agile методології, перехід від традиційного Waterfall підходу (каскадної моделі) до гнучких методів управління проектами. Огляд основних етапів еволюції Agile, його адаптація у різних галузях, зокрема в ІТ та за його межами. Важливість Agile у сучасному світі, де швидкі зміни вимагають гнучкості та здатності швидко адаптуватися до нових умов.

Тема 2. Основні підходи в Agile (Scrum, Kanban, Lean)

Порівняння Agile з іншими популярними підходами, такими як Waterfall, Lean та інші. Аналіз переваг та недоліків кожного підходу, обговорення ситуацій, де Agile є найбільш ефективним. Розгляд гнучкості та швидкості реагування, що надає Agile порівняно з іншими методологіями, та практичні рекомендації щодо вибору відповідної методології залежно від специфіки проекту. Ознайомлення з основними підходами в Agile: Scrum, Kanban, Lean. Ключові характеристики кожного підходу, сфери їх застосування, а також рекомендації щодо вибору підходу залежно від типу проекту. Аналіз того, як кожен підхід сприяє досягненню високих результатів, забезпечуючи гнучкість, прозорість і ефективність в управлінні проектами.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВИ ПРОДЖЕКТ-МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 3 . Ролі в Agile команді

Ролі та обов'язки в команді, яка працює за Agile методологією: Scrum Master, Product Owner, команда розробки. Взаємодія між ролями, важливість правильного розподілу обов'язків для успішної реалізації проекту. Особливості взаємодії в команді та забезпечення ефективної комунікації для досягнення цілей проекту. Принципи планування спринтів і управління беклогом у рамках Agile підходу. Розгляд процесів пріоритезації завдань, планування ітерацій та ефективного використання ресурсів. Важливість гнучкого планування, що дозволяє адаптуватися до змінних умов та забезпечити успішне завершення проекту.

Тема 4. Управління ризиками в Agile

Ідентифікація, оцінка та управління ризиками в Agile проектах. Огляд стратегій мінімізації ризиків, які дозволяють знизити їхній вплив на результативність проекту. Практичні методи управління ризиками, що сприяють збереженню стабільності проекту в умовах невизначеності та постійних змін. Залучення клієнтів на всіх етапах реалізації Agile проектів. Значення постійної взаємодії з клієнтами, збір зворотного зв'язку та його інтеграція у продукт. Підходи до забезпечення прозорості процесів для клієнтів та ефективна комунікація, що сприяє підвищенню якості кінцевого продукту.

Тема 5. Оцінка ефективності Agile проектів

Метрики та ключові показники ефективності (KPI) для оцінки успіху Agile проектів. Важливість моніторингу прогресу та результатів, які забезпечують успішне виконання завдань. Огляд методів аналізу ефективності, які дозволяють вчасно виявляти проблеми та коригувати напрямок роботи для досягнення поставлених цілей. Підходи до масштабування Agile у великих командах та

організаціях. Огляд SAFe (Scaled Agile Framework) та інших моделей масштабування, що дозволяють зберігати гнучкість навіть у масштабних проєктах. Проблеми та виклики масштабування, а також стратегії їхнього подолання для забезпечення стабільного розвитку проєктів.

Тема 6. Управління якістю у Agile

Управління якістю на всіх етапах Agile проєктів. Забезпечення високих стандартів якості через інтеграцію процесів тестування та вдосконалення на кожному етапі розробки. Розгляд підходів, які допомагають уникнути помилок, забезпечують стабільність продукту та підвищують його конкурентоспроможність. Вплив Agile на організаційну культуру та командну динаміку. Виклики, що виникають при впровадженні Agile, і як їх подолати, щоб забезпечити позитивні зміни в організації. Роль лідерства у підтримці Agile трансформацій, а також стратегічний підхід до управління змінами, які сприяють ефективному впровадженню Agile.

РОЗДІЛ 3. ЗАСТОСУВАННЯ AGILE В СОЦІОЛОГІЧНИХ ТА МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Тема 7. Особливості Agile у дослідницькій діяльності

Адаптація Agile підходу до специфіки соціологічних та маркетингових досліджень. Переваги ітеративного підходу для збору та аналізу даних, адаптація дослідницьких процесів до змінних умов та вимог. Важливість гнучкості у плануванні та виконанні досліджень для досягнення більш точних і релевантних результатів. Застосування Agile принципів до процесу збору та аналізу даних. Використання ітерацій для поступового накопичення даних, їхнього швидкого аналізу та інтеграції в наступні етапи дослідження. Огляд підходів, що дозволяють підвищити ефективність дослідницьких процесів і отримати більш якісні дані в умовах постійних змін. Постійна комунікація з респондентами та клієнтами в процесі соціологічних досліджень. Збір зворотного зв'язку на кожному етапі дослідження, що дозволяє коригувати методологію та покращувати результати. Розгляд підходів до ефективної взаємодії, яка забезпечує високу якість даних та відповідність очікуванням клієнтів.

Тема 8. Інтеграція результатів досліджень у рішення

Інтеграція результатів соціологічних та маркетингових досліджень у процеси прийняття рішень. Використання отриманих даних для обґрунтування та підтримки управлінських рішень. Підходи до презентації результатів досліджень, які допомагають зрозуміло і переконливо донести важливість отриманих даних до клієнтів та інших зацікавлених сторін.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Знайомство з Agile												
Тема 1. Вступ до Agile методології	15	4	4			7	15	2	0,5			13
Тема 2. Основні підходи в Agile (Scrum, Kanban, Lean)	15	4	4			7	15	1	0,5			13
<i>Разом за розділом 1</i>	30	8	8			14	30	3	1			26
Розділ 2. Основи проєкт-менеджменту												
Тема 3. Ролі в Agile команді	15	4	4			7	15	1	0,5			14
Тема 4. Управління ризиками в Agile	15	4	4			7	15	1	0,5			13
Тема 5. Оцінка ефективності Agile проєктів	15	4	4			7	15	1	0,5			13
Тема 6. Управління якістю у Agile	15	4	4			7	15	1	0,5			14
<i>Разом за розділом 2</i>	60	16	16			28	60	4	2			54
Розділ 3. Застосування Agile в соціологічних та маркетингових дослідженнях												
Тема 7. Особливості Agile у дослідницькій діяльності	15	4	4			7	15	1	0,5			13
Тема 8. Інтеграція результатів досліджень у рішення	15	4	4			7	15	2	0,5			13
<i>Разом за розділом 3</i>	30	8	8			14	30	3	1			26
Усього годин	120	32	32			56	120	10	4			106

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1	Створення основ Agile для проєктної роботи	4	0,5
2	Практичне застосування методів Scrum, Kanban і Lean	4	0,5
3	Організація Agile-команди: розподіл ролей та обов'язків	4	0,5
4	Аналіз ризиків у гнучких проєктах	4	0,5
5	Метрики та інструменти для оцінки прогресу проєкту	4	0,5
6	Планування та забезпечення якості в Agile	4	0,5
7	Адаптація Agile підходів для проведення досліджень	4	0,5
8	Інтеграція результатів у кінцевий продукт або рішення	4	0,5
	Усього годин	32	4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1	Аналіз ключових аспектів Agile та їхня відмінність від традиційних методів управління проєктами	7	13
2	Критерії вибору методології Scrum, Kanban або Lean залежно від специфіки проєкту	7	13
3	Вплив розподілу ролей у Agile-команді на продуктивність та ефективність роботи	7	14
4	Підходи до управління ризиками в гнучких методологіях управління проєктами	7	13
5	Основні метрики та показники ефективності в Agile-проєктах	7	13
6	Забезпечення якості в Agile команді: стратегії та інструменти контролю	7	14
7	Особливості впровадження Agile в дослідницькі проєкти	7	13
8	Методи інтеграції результатів дослідження в бізнес-рішення або кінцевий продукт	7	13
	Усього годин	56	106

6. Методи навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

Лекція – систематичний, послідовний виклад навчального матеріалу, будь-якого питання, проблеми, теми тощо. Головні вимоги до навчальної лекції: науковість, доступність, єдність форми й змісту, емоційність викладу, органічний зв'язок з практичними заняттями. Зміст лекцій визначається специфікою навчальної дисципліни та робочою програмою навчальної дисципліни. Лекції з дисципліни «Agile методологія у дослідницьких та маркетингових проектах» спрямовані на розкриття теоретичного підґрунтя основних засад планування та організації соціологічних та маркетингових досліджень, що ґрунтуються на гнучкій методології. Теоретичний матеріал супроводжується великою кількістю прикладів із реальної дослідницької практики, які сприяють кращому розумінню студентами основ проектної діяльності.

Семінарські заняття — форма навчального заняття, при якій викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Основна увага приділяється перевірці розуміння теоретичного матеріалу та вмінню застосовувати на практиці отриманий теоретичний матеріал. В рамках курсу передбачається виконання практичних завдань, відпрацювання практичних прийомів і технік командної роботи в дослідницькому проекті. Завдання, які ставляться в рамках практичних занять та самостійної роботи, а також поточний і підсумковий контроль відтворюють завдання, що постають в реальній дослідницькій практиці.

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу. Самостійна робота містить підготовку до виконання контрольних робіт, ознайомлення із додатковою літературою за темою курсу, виконання навчального завдання — розробка власного дослідницького проекту із застосуванням Agile підходу. Безпосереднє виконання навчального завдання — найважливіший і найвідповідальніший етап самостійної роботи студента. Виконання навчального завдання передбачає застосування на практиці набутих на лекції знань. Аналіз виконаного завдання є завершальним етапом самостійної роботи. Під час аналізу студент оцінює (шляхом самоконтролю та контролю з боку викладача) якість і час виконання завдання, ефективність використаних у процесі самостійної роботи методів і засобів. Таким чином студент навчається планувати та організовувати соціологічні та маркетингові дослідження із використанням сучасних методів, технологій та інструментарію.

7. Методи контролю та рейтингової оцінки знань студентів

Форми контролю:

- Поточний контроль: виконання контрольних робіт;
- Проміжний контроль: робота на практичних заняттях (активна участь в роботі над дослідницькими кейсами, виконання індивідуальних завдань);

Підсумковий контроль складається із 4 компонентів:

- 1) Підсумки проміжного контролю (робота на практичних заняттях, виконання навчально-дослідного завдання);
- 2) Підсумки поточного контролю (контрольні роботи);
- 3) Підсумки письмової залікової роботи.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Проміжний контроль	Поточний контроль (2 контрольних роботи)	Залік	Сума
40	10 + 10 = 20	40	100

9. Шкала оцінювання

Оцінка підсумкового контролю виставляється за національною шкалою як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни та балів, набраних при складанні семестрового заліку.

Максимальна сума балів, які може набрати здобувач вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни, складає 100.

Оцінка виставляється за такою системою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
1–49	не зараховано

10. Критерії оцінювання

Участь в дискусії на семінарському (практичному) занятті (проміжний контроль) — студент активно бере участь в дискусії, мозковому штурмі, роботі над запропонованим на практичному занятті дослідницьким кейсом, пропонує власні думки та ідеї, приєднується до обговорення певних ідей та рішень. Виступи студентів мають ґрунтуватися на володінні понятійним апаратом та ознайомленні з лекційним матеріалом, а також базовою літературою з курсу. У підсумку очікується принаймні три змістовні, самостійні, грамотні, аргументовані коментарі протягом кожного заняття. Така участь передбачає присудження студентові 1 балу, але максимальна кількість балів за семестр 20 балів.

Завдання, які студенти виконують самостійно, керуючись знаннями та навичками, які

мають бути засвоєними протягом курсу. Зміст завдань максимально наближений до практики реальної розробки і керування проектами. Критерії оцінювання: відповідність завданню, коректне застосування практичних навичок, технік і прийомів, аргументованість, самостійність, оригінальність, максимальна кількість балів за семестр 20 балів.

Контрольні роботи. Завдання контрольних робіт складаються з 20 тестових запитань з набором варіантів і одним вибором (правильною відповідь дорівнює 0.5 балів). Загальна кількість балів за контрольну роботу складає 10 балів.

Письмовий залік складається з 40 тестових запитань (правильна відповідь на окреме запитання оцінюється в 0.5 балів, загалом 20 балів максимально) та практичного творчого завдання (20 балів). Загальні критерії оцінювання творчої частини залікового завдання: відповідність завданню, адекватність використання понять та ідей теми, аргументованість, самостійність, оригінальність. Умовою допуску до іспиту є накопичення студентами протягом семестру не менше ніж 30 балів загалом. Здобувачі вищої освіти мають бути ознайомлені з набраними ними балами до початку екзаменаційної сесії.

11. Рекомендована література

1. Agile-маніфест розробки програмного забезпечення:
<https://agilemanifesto.org/iso/uk/manifesto.html>
2. Мартін Р. Чистий Agile. Назад до основ. — Харків, 2021. — 224 с.
3. Сазерленд Дж. Scrum. Навчись робити вдвічі більше за менший час. — Харків, 2020. — 280 с.
4. Коул Р., Скотчер Е. Блискучий Agile. Практичний посібник для проєкт-менеджерів із використання Agile, Scrum, Kanban. — Харків, 2020. — 192 с.
5. Смарт Р. Agile-маркетинг. Перетворення досвіду клієнтів на вашу конкурентну перевагу. — Харків, 2019. — 208 с.
6. Кон М. Оцінювання і планування в Agile. — Харків, 2019. — 356 с.
7. Конінг П. Інструментарій agile-лідера. Учимося успішно розвиватися за допомогою самокерованих команд. — Харків, 2023. — 224 с.
8. Піхлер Р. Agile продукт-менеджмент за допомогою Scrum: створення продуктів, що подобаються клієнтам. — Харків, 2019. — 128 с.
9. Аппело Ю. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами. — Харків, 2019. — 432 с.
10. Сейден Дж., Готельф Дж. Lean UX: Створення класних продуктів із командами Agile. — Київ, 2024. — 206 с.